

U S T A W A

z dnia 2016 r.

**o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz
ustawy o samorządzie województwa**

Art. 1. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) w art. 98 po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Zaskarżeniu podlegają akty organów nadzoru stwierdzające nieistotne naruszenie prawa przez organy gminy. Do zaskarżania aktów stwierdzających nieistotne naruszenia prawa stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zaskarżania rozstrzygnięć nadzorczych.”

Art. 2. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814) w art. 85 po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Zaskarżeniu podlegają akty organów nadzoru stwierdzające nieistotne naruszenie prawa przez organy powiatu. Do zaskarżania aktów stwierdzających nieistotne naruszenia prawa stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zaskarżania rozstrzygnięć nadzorczych.”

Art. 3. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486 z późn. zm.) w art. 86 po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Zaskarżeniu podlegają akty organów nadzoru stwierdzające nieistotne naruszenie prawa przez organy samorządu województwa. Do zaskarżania aktów stwierdzających nieistotne naruszenia prawa stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zaskarżania rozstrzygnięć nadzorczych.”

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Uzasadnienie:

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami regulującymi nadzór nad jednostkami samorządu terytorialnego, zaskarżeniu podlega jedynie rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające istotne naruszenie prawa.

Wprowadzenie możliwości zaskarżania aktów organów nadzoru stwierdzających nieistotne naruszenie prawa rozstrzygnięciem istniejącym w orzecznictwie oraz piśmiennictwie sporów co do możliwości zaskarżania tego rodzaju aktów.

Dotychczasowa praktyka orzecznicza bardzo często prowadziła do odrzucania skarg na akty nadzoru stwierdzające nieistotne naruszenie prawa. Tego rodzaju praktyka w sposób istotny ogranicza ochronę samodzielności gmin. Gminy są pozbawiane w tego rodzaju sytuacjach możliwości rozstrzygnięcia sporów co do prawidłowości stosowania przepisów prawa z organami nadzoru.

Pojęcia „nieistotnego” i „istotnego” naruszenia prawa nie zostały zdefiniowane w przepisach prawa, w związku z czym są różnie rozumiane. „Nieistotne naruszenie prawa” jest rozumiane, jako dotyczące drobnych naruszeń, niedotykających istoty zagadnienia, które są mniej doniosłe. Z uwagi na brak ścisłego rozgraniczenia między oboma rodzajami wadliwości, bywa tak, że organ nadzoru orzeka o „nieistotnym” naruszeniu prawa w sytuacji gdy formułowane zarzuty stanowią faktycznie podstawę do stwierdzenia, iż doszło do istotnego naruszenia prawa. W takiej sytuacji, z uwagi na brak możliwości zaskarżenia orzeczenia organu, jednostka samorządu terytorialnego nie ma sposobu aby doprowadzić do oceny tej kwestii przez sąd administracyjny, a z drugiej strony nie może – wobec doniosłości problemu – przejść nad nim do porządku. Wprowadzenie przepisu przewidującego możliwość zaskarżania orzeczeń stwierdzających nieistotne naruszenie prawa jest więc potrzebne i pożądane dla zapewnienia pełnej ochrony sądowej jst.